

TORONTÁL

ára 1 Din	Szerkesztosęg ęs kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztosęg 281 Kiadóhivatal 21 Surgonycim: Torontál, Velikibecskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelenteseink. —

Lemondott a kormány

— kinevezték az uj kormány tagjait.

Beograd, ápr. 30.

Pasity miniszterelnok, aki mindig is a meglepetések embere volt ęs sohasem engedett a kártyáiba nézni, ma ismét nagy meglepetéssel szolgált a politikai életnek.

A szkupstinat ma delelott fél 12 órakor nyitotta meg a beteg Trifkovity házelnök helyett Palacsek Iván alelnök. A formalitások elvégzése után Kobaszica, a ház titkára óriási meglepetésre felolvasza Pasity miniszterelnok levelét, amelyben a ház elnoksęgeek atnyujtja a kormány lemondásáról ęs az uj kormány kinevezesarol szolo királyi ukazt Senki, a legbeavatottabb politikusok közül sem tudott a kezsulo aktrsarol semmit, ugy hogy valósággal bombaszeruten hatott a miniszterelnok bejelentése.

Pár a kormány kinevezése körüli dolgok meglepeteszeruten hatottak, maga az uj kormány névsora nem

hoz semmi ujat. Az uj kormány tagjainak névsora a következő:

Miniszterelnok: Pasity Nikola.
Szociálpolitika: Gyurisity Márkó.
Közoktatás: Pribicevity Szvetozár.
Külügy: dr. Ninesity Momesilo.
Vallás: Trifunovity Milos. Igazságügy: dr. Lukinity Edo. Egęszsęgugy: dr. Miletity Szlavko. Epiteszet: Uzunovity Nikola. Foldmiveles: Miletity Krszta. Postaugy: Vukicevity Velja. Erdougy: Zserjav Gregor dr. Torvenyegysęgesito: dr. Srksity Milán. Pénzügy: Sztojadinovity Milán dr. Agrarreform: Szimonovity Milán dr. Kereskedelem: dr. Krizogono Prviszlav, Hadugy: Trifunovity Dusan tábornok. Belügy: Makszimovity Bozsidar. Közlekedés: Radojevity Anto

A szkupstina ezután megválasztotta különböző torvenyvitatobizottsagok tagjait, majd megállapította a következő ülés napirendjét, amely hefton delelott 10 órakor lesz.

Merénylet kezsult Chamberlain ellen.

London, ápr. 30.

A lapok jelentései szerint, a kulfoldi kommunista mozgalom politikai gyilkossagra kezsult Angliában is.

A kormanynak értésére jutott kulfoldi hatóságok jelentései alapján,

hogy kommunista összeesküvők Chamberlain meggyilkolására törekszenek.

Az angol hatóságok mindent elkövetnek, hogy megfelelő védelmi intézkedéseket léptessenek eletbe a kommunista merenylokkel szemben.

Az SHS állam a kisentente-konferencián.

Beograd, ápr. 30.

A kisentente külügyminiszterei május 9-ikén találkoznak a romania Szinajában, hogy megtárgyalják a jelenleg aktuális külpolitikai kérdéseket, amelyek a kisentente államait közvetve, vagy közvetlenül érintik. A tanácskozások három napont át tartanak ęs programjukat máris elkezsitette a román kormany, amely a napirendet továbbította a szovetsęg másik két kabinetjének is.

Az SHS állam részéről a konferencián Ninesity Momesilo külügyminiszter, Ivkovity Milos, a kulugyminiszteriumi sajtóiroda fononoke, dr. Vueskovity Alekszander kabinetfőnök ęs Antity Milán kovetsęgi tanácsos vesz részt.

A nagyfontossagn értekezleten megvitatjak a magyar koltsgvetest, a bulgaria eseményekkel teremtodott uj helyzetet ęs a lengyel-eshezslavak szovetsęgi tárgyalásokat.

Pribicevity tartja a latszapot amig lehet.

Beograd, ápr. 30.

Tegnap délután Pasity miniszterelnok ęs Pribicevity közoktatásügy miniszter között hosszabb ideig tartó eszmecsere volt, amelynek tárgya azonban ismeretlen. Hir szerint, a kormanyrekonstrukcio kérdéséről tárgyaltak.

A konferencia után Pribicevity az ot fagato hirlapirók előtt kategorikusan megeafolta a Radicsék

ęs a radikálisok között folyó tárgyalásokat.

„Senkiem oly naiv — mondotta Pribicevity — hogy egy biztos tobbsęget megdontson bizonytalan kombinációk miatt, azért hogy Radicsék ezt a kombinációt akkor boritsak fel, amikor akarják.“

Ugyancsak megeafolta Pribicevity a homogén radikális kormany megalakulásáról keringő hireket.

Ma dől el

a kormanyrekonstrukcio kérdése.

Beograd, ápr. 30.

Jól informált körökből eredő hirek szerint, a kormanyrekonstrukcio régóta vajudó kérdése ma fog eldoltni.

A forgalomba került nevek közül különböző tartja magát Srksitye, akit a torvenyegysęgesito tárca be-

toltesevel emlegetnek. Epiteszeti miniszter, hir szerint, Uzunovity lesz, agrárminiszter Szimonovity ęs kereskedelmi pedig dr. Krizman. Minthogy a tarcanelkuli miniszteriumokat megsuntetik, Krizogono tárca nelkuli miniszter rendelkezési állományba kerül.

A radikális ęs független demokrata képviselők klubulese.

Beograd, ápr. 30.

A radikális képviselői klub tegnap este hat órakor ülést tartott, amelynek napirendjén most már másodszor szerepelt az uj vezetosęg megválasztása. Bizonyos okok miatt, amelyekről nem akarnak reszletelesen nyilatkozni, ezutal is elmaradt az elnoksęgi tisztsęgek betöltése ęs ehelyett bizottsági tagokat választottak be az egyes parlamenti szekciókba. A szkupstina, ugyanis mai ülésén három bizottságot választ, a földmives hitelekéről, a kozsęgek átcsoportosításáról ęs a belügyminiszterium átszervezéséről szolo törvényjavaslat megvitatasara. Ebbe a három parlamenti bizottságba delegált a klub tagokat.

A független demokrata-párti képviselői klub az este ugyancsak ülést tartott, amelyen a közös kormany-párti lista független demokrata tagsagaira megejtette a jelölést.

Agyonlottak egy volt bolgár földmives-párti képviselőt.

Szófia, ápr. 30.

A szófiai rendorsęgnek tegnap tudomására jutott, hogy a főváros közelében fekvő Drvenci faluban rejtőzködik Gruncsarov Dimitrie volt földmives-párti képviselő. A rendőrfőnök egy rendoresapattal autón kiment a jelzett helysęgbe, ahol korulkeritte azt az épületet, amelyet a feljelentő a korozott képviselő rejtkehelyenek tüntetett fel. Mivel

Gruncsarov többszöri felszólítás da-cara sem adta meg magát, megostromolták a házat. Gruncsarov tüzeléssel választott, amelyet a rendorsęg természetesen viszonozott. Egy rendőr golyója eltalálta ęs megolta a volt képviselőt. A ház tulajdonosát letartóztatták.

Az SHS-görög tárgyalások.

Beograd, ápr. 30.

Az SHS-görög bizottság plenáris ülést tartott, amelyen folytatta a konvenciook megkotesere irányuló tárgyalásokat. Ezutal főleg a sulendori zárda hovatartozandosaganak kerdesevel foglalkoztak, mely kérdés körül hosszantartó vita fejlődött. Megallapodasra eddig nem tudtak jutni, a tárgyalások azonban a legjobb mederben folynak ęs megegyezéssel kecsgetenek.

TOZSDE

Április 30.

Beograd. Berlin 1470, Bécs 0873, Budapest 0869, Bukarest 2725, Genf 1199, London 299 25, Milano 254, Newyork 62 87, Prága 183 50.

Zürich. Berlin 1225/8, Budapest 721/2, Newyork 516, Milano 2120, Prága 1529, Wien 7270, Varsó 9915, Szófia 3761/4, Bukarest 2311/4, Beograd 835, London 2500, Páris 27021/2.

Budapest. A gabonatozsde uzletelen Ujbuza augusztusi szállításra 400 Buza 515, rozs 460, árpa 350, zab 220, tengeri 250.

A becskerekéi parlament

Tisztviselőlakások készülnek a csendőrlaktanyából. — Behajtják a hátralekös adókat. — Bérbeadják a gőzfürdőt. — Háromszázezer dinári követelnek a várostól.

Beeskerek, ápr. 30.

Beeskerek város képviselőtestülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott a megyeháza nagytermében Nádaski Gyuró főjegyző, polgármester-helyettes elnökölte alatt.

A pénztári jelentés tudomásulvétele után az adóhivatal működéséről számoltak be. Megállapították, hogy a városnak három millió dinárra volna szüksége, amelynek fedezésére öt millió dinár kinnlevőség szolgál. A kinnlevőség behajthatlan adókból áll, amelynek befizetéséről most erélyes eszközökkel, végrehajtás útján gondoskodnak.

A városi gőzfürdő szabályzata volt a következő pont, amely körül heves és hosszantartó vita fejlődött. Több felszólalás után úgy határoztak, hogy a fürdőt nem hagyják meg házi kezelésben, hanem árverés útján bérbe adják a legkedvezőbb feltételeket ajánló vállalkozónak.

A tisztviselők kérelmét, akik a fürdő igénybevételénél ötven százalékos engedményt kértek, szótöbbséggel elutasították, az önkéntes tüzoltótestület tagjai részére azonban kikötötték a kedvezményt.

A közgyűlés elhatározta ezután, hogy a Brigadira Risztitya (Aradai) utcában lévő lakóházának bérletét felmondja és a kiürülő lakásba városi tisztviselőt költöztet be. Ugyanígy felmondja a Saraljina (Eötvös) utcában a tanítókonviktus céljaira átengedett emeletes iskolaépület bérletét és ebbe a helybéli csendőrlaktanyát helyezi el. A csendőrség jelenlegi laktanyáját, a Hajduk Veljkova (Mercy) utcában lévő emeletes házat tisztviselőlakásokká alakítja át.

A Farkasdin és Idvor között épült Temes-híd költségeit az érdekelt községek, a járásek és a megye közösen fedezik. Mivel a híd megnyitásával Beeskerek forgalma is sokat nyert, a várostól a költségekhez hozzájárulást kértek. A képviselőtestület elhatározta, hogy a kiadások tíz százalékát a város fogja viselni.

Hosszabb vitát váltott ki a bányászati Szokol-zsupa kérelme. A Szokol vezetősége a Beeskereken rendezendő kerületi verseny céljaira ötvenezer dinárt kért támogatás címen. Az állandó választmány harminezezer dinár megszavazását javasolta a képviselőtestületnek, amit a közgyűlés el is fogadott.

Fontosabb pont volt még a Fő-utcán épült, majd később lebontott transformátoros házíkö sorsa. Erre nézve egyhangulag úgy döntöttek, hogy a házíkö a Wilsonov (Erzsébet) téren építik fel és a munkálatokat a villanytelep munkálatainak előrehaladott voltára való tekintettel, haladéktalanul megkezdik.

Érdekes ügy volt és hosszabb vitára adott alkalmat özvegy Praszák Gyuláné kérvénye. Praszák Gyula a két évvel ezelőtti történet villanszerencsétlenség áldozata

Taktikázás a radikálisok és Radicsék között.

Beograd, ápr. 30.

A szkupstina üléseinek megkezdése a politikai életet teljes mértékben érvényre juttatta. A tegnapi nap a politikai helyzet kifejlődésére nagyjelentőségű volt. Ez alkalommal több olyan fontos momentum merült föl, amelyek eredményes irányban befolyásolják a politikai helyzetet.

Az érdeklődés előterében természetesen a radikálisok és Radicsék tárgyalásai szerepelnek. Világos, hogy a politikai élet két legnagyobb pártjának közeledésére és együttműködésére nyíltan folynak mindkét részből a tárgyalások. Az is világos azonban, hogy a még mindig fennálló ellentétek miatt a közeledés és együttműködés nem olyan hamar valósulhat meg. Politikai körökben ezt azzal magyarázzák, hogy a radikálisok nem igen akarják megszakítani a független demokráciákkal való összeköttetéseiket mindaddig, míg teljes és biztos új kombinációk nem pótolhatják a régi összeköttetést. A radikálisok éppen ezért kísérletet tesznek arra, hogy a nacionalista blokkot mint egységet tartásuk fenn és így alkossanak koalíciót Radicsékkal.

Radicsék nem akarják Pribicevityet.

Radicsék azonban semmi hajlandóságot sem mutatnak arra, hogy Pribicevity pártjával együtt dolgozzanak. A nemzeti blokk fenntartásával kapcsolatban a Radics-párt azt kívánja, hogy a nemzeti megegyezés blokkját is egységként kezeljék és a nemzeti megegyezés blokkja lépjen koncentrációba a nacionalista blokkal.

Ez a két kívánság tulságosan átlátszó. Mindkét fél ezt bizonyára csak manővernek használja. Egész bizonyos, hogy sem a radikálisokat, sem Radicséket nem kötik feyvertársaikhoz olyan szoros megállapodások, amelyek lehetlenné tennék az eddigi szövetségből való kiválást.

lett, amiért az özvegy háromszázezer dinár kártérítést követel a várostól. Az állandó választmány azt javasolta, hogy bírósági útra tereljék a követelést, viszont a tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerencsétlenségnek maga az áldozat volt az előidézője és azt tanácsolta, hogy egy bizottság vizsgálja felül az ügyet. A képviselőtestület a tanács álláspontját tette a magáévá és egy bizottságot küldött ki a szerencsétlenség kivizsgálására.

Riport a régi Beeskerekről.

1995 ápr. 30.

Nagykikinda nagyszabású akciót indít a torontáli árvizkárosultak felségélyezésére.

A színházban Molnár László felléptével Romeo és Julia ment. Hahnel Aranka és Molnár remekeltek.

1905 ápr. 30.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

Radicsék legalább is könnyen kiválhatnak, mert ugyyszólván már is kiléptek a nemzeti megegyezés blokkjából.

A radikálisoknak a független demokráciákkal való koalíciója még fennáll és radikális körökben azt kívánják állítólag, hogy tartsák is fenn mindaddig, míg meg nem vizsgálják, hogy az adott körülmények között fenntartható-e még ez az összeköttetés haszonnal a pártra nézve.

Éppen ezért azt kívánják, hogy ideiglenesen a nacionalista-blokk kormánya maradjon uralmon és csak a megüresedett miniszteri tárcákat töltsék be. A Radicsékkal való végleges megegyezés után alakuljon meg csak az új kormány, a melyben Radicsék is helyet kapnak majd.

Pasity és Radics Pavle tárgyalásai.

Pasity miniszterelnök tegnap délelőtti audienciája után Radics Pavle felkereste Pasityt és hosszabb ideig tanácskozott vele. Radics Pavle kijelentette később újságírók előtt, hogy három ügy miatt kereste föl a miniszterelnököt. Érdeklődött Macsek és társainak internálása miatt. A Slobodni Dom betiltásának felfüggesztése miatt és végül a még igazolandó Radics-párti mandátumok sorsa miatt érdeklődött.

Pasity miniszterelnök kijelentette, hogy Macsekék sorsa a bíróság kezében van. A mandátumokat igazoló bizottság, pedig május elsejével indul utnak Zágrebbe.

Radics Pavle kihallgatása a királynál.

Este háromnegyed hat órakor Radics Pavle kihallgatáson jelent meg a királynál, amely 7 óráig tartott.

A kihallgatás után Radics Pavle semmiféle információit nem adott a sajtónak, de állítólag kihallgatása során informálta a királyt a Radics-párt jelenlegi politikai magatartásáról.

Sport

Pénteki program: Délután 4 órakor Obility I.—Szlávia I. barátságos mérkőzés. Előtte a II. csapatok mérkőznek.

A Jugoszláv atlétikai szövetség vasárnapi közgyűlésén az országos bajnokság megrendezését a vojvodinai alszövetségnek adta, mely azt Beeskereken fogja megrendezni. Ez az első alkalom, hogy az országos atlétikai bajnokságokat Beeskereken rendezik meg.

Az idény első atlétikai pályaversenye vasárnap lesz. A verseny a középiskolák részére van kiírva. A középiskolások nagy előkészületeket tesznek a versenyre. Ez egyúttal meg fogja mutatni azt, hogy a 10-iki versenyen kik fognak majd eséllyel startolni.

A kladóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

HIREK

— ápr. 30.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi munkaszünet miatt, szombaton délután jelenik meg.

Rádió műsor. A Radanov és Delfel nyilvános rádió hallgatóállomás műsora: Április 30-án 16:10—17:50 Brül, Strauss, Schumann, Beethoven művei. 20 óra Nordischer Abend, Helgreen, Leixner, Bergmann, Wegner kamararénekesek közreműködésével. Később London, Zürich, Brüsszel tánczenéi. Május 1-én délelőtt 11—12:50 a wieni szimfonikus zenekar hangversenye. 16—18 a Silvirag zenekar hangversenye. 20:30 berlini Konzertakademie hangversenye és külföldi tánczenék.

A beográdi angol követ távozása. Beogradból jelentik: Alban Joung beográdi angol követ, aki 1919 óta képviseli Angliát az SHS királyságban, szolgálati idejének leteltével nyugdíjazását kérte. Alban Joung május 15-én hagyja el véglegesen Beogradot.

Hangverseny. A vajdasági diákokon Beogradban építendő székháza javára május 10-én este fél 9 órakor a városi színházban nagy hangverseny lesz, melyet egy ötven főből álló diákegyes fog előadni. A hangverseny után tánc lesz.

Eljött most is

mint minden évben. Virágokkal, új vágyakkal az ébredés, a tavasz. A május elseje szimbolizálja a forrongást, az evolúciót. A munkásság éppen ezért szimbolikus ünnepévé tette május elsejét.

Virágba borult minden faág. A természet legmagasztosabb ünnepét üli: a tavasz, a virágzás szent ünnepét. A régi idők emberei — amikor még minden a templomból indult ki és a templomhoz tért meg — a májust, a legpoetikusabb idejét az évek, az anyaság tiszteletének, a legkiválóbb asszonynak, Máriának szentelték. A legkiválóbb asszonynak, aki minden idők legnagyobb filozófusát, az új idők szent hirdetőjét szülte.

Végtelen bájos megnyilatkozása ez a kultusz az áhitattal teljes szeretetnek. A szeretet a föld minden zugából Mária asszony, az anya elé szórja május virágait. És ragyogó mécsék között illatos virághalomban mosolyog minden idők legboldogabb asszonya, aki a szeretetet szülte a földnek.

Május elseje legyen a mindent átfogó hatalmas szeretetnek a napja. Az ifjuságé, az életkedvvé. Felejtjük el ezen a napon az élet sok szürkeségét és örülünk az ébredésnek, az új vágyaknak és bizva higyjünk benne, hogy jön egy jobb, boldogabb idő...

A külföld érdeklődik a bulgáriai események iránt. Beogradból jelentik: Alban Joung beográdi angol, Okenski lengyel és Seba csehszlovák követ tegnap felkereste Markovity külügyminiszter-helyettesét, akinél érdeklődtek a bulgáriai eseményekkel kapcsolatban. Markovity kijelentette, hogy a bolgár kormány hivatalos cáfolatot adott ki, amelyben teljes elégtételt adott a megvádolt SHS államnak. A beográdi kormány ezzel befejezettnek tekinti az ügyet és a kérdést leveszi a napirendről.

Adomány az Árvaháznak. A Gilde Vendel-féle zeneiskola növendékhangversenyének tiszta jövedelmét 840 dinárt az árvaház céljaira adományozta.

Halálozás. A régi Becskerek egy ismert és köztiszteletben, szeretetben álló tagja halt meg szerdán délután: Mangold Samu elköltözött az élők sorából. Sokat betegeskedett az utolsó időkben a 70 éves öreg ur, akit kedvessége, műveltsége, olvasottsága folytán a városban mindenki szeretett és becsült. Olvasmányait, tapasztalatait, utazásait kedvesen, vonzóan tudta előadni, válogatott nyelvű kifejezései voltak. Becskerek multjával szinte összeforrott, vele városunk történetének egy köve száll sirba. Temetése ma csütörtök délután van a zsidó temető halottas házából.

A budapesti és római SHS követ Beogradban. Beogradból jelentik: A beográdi kormány Beogradba hívta Popovity Tihamér budapesti és Antonievity Vojisláv római SHS követet, akiknek újabb instrukciókat fognak adni további működésükre nézve. A két követ a napokban érkezik Beogradba.

* Jön! Világláger Buster Keaton: A három korszak.

Repülőors. Noviszádról jelentik: Megrázó szerencsétlenség történt tegnap a noviszádi repülőtéren. Krizman Joszif és Hitre Mirkó repülő-tisztek egy Brandenburg típusu repülőgéppel háromszáz méter magasságból lezuhantak. Krizman nyakcsigolyatörést szenvedett és azonnal meghalt, míg Hitre néhány perces agónia után hunyt el. A tragikus végű fiatal tisztek iránt általános a részvét. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségnek a pilóta vigyázatlansága volt az előidőzője.

A király kitüntette a magyar attasét. Beogradból jelentik, hogy Alekszander király gróf Szécsen Miklós magyar követéségi attasének a Szent Száva-rend IV. osztályu keresztjét adományozta.

Egy munkasleány tragédiája. Kozacsura Dina pancsevói munkasleány már hosszabb ideje vadházasságban él Beogradban egy mézáróssal. Mivel vadházastársa az utóbbi időben elhidegült tőle, a leány attól tartva, hogy szerelmese elhagyja, öngyilkossági szándékkal marólygót ivott Életveszélyes belső sérüléseivel a kórházba szállították.

* Jön! Világláger Buster Keaton: A három korszak.

Hol temették el a parasztkirályt? Érdekes és a tudományos köröket közelről érdeklő felfedezést tett Márki Sándor dr. egyetemi tanár. Ugyanis kétségtelenül megállapította, hogy Dózsa György paraszthezér fejét Szegeden, az alsóvárosi temetőben temették el. Már régebben adatok merültek fel arra nézve, hogy Dózsa György fejét Szeged tájékán temették el és a tudományos világ régóta foglalkozott ennek a titoknak a felfedezésével. Márki Sándor dr. egyetemi tanárnak sikerült egykori adatok alapján megállapítania azt, hogy Dózsa György a lázadás idején Szegedet akarta elfoglalni, meg is indult a város ellen, azonban később meg gondolta magát és délnek húzódott csapatával. Elfogatása után tüzzel-vassal megégették, fejét levágták s elküldték Szegedre, ahová Dózsa életében vágyódott. A fejét selyemkendőbe burkolva hozták Pálffy főbíró házába, ahol leánya vette át és ő is temette el az alsóvárosi temetőben.

Nagy díjtekvés. Május 3-án, vasárnap a Feketics-féle vendéglőben a Lyra-dalegylet nagy díjtekversenyt rendez. Kezdeté délelőtt 9 órakor és tart este 7 óráig. Rendkívül értékes díjak. Mindenki csak egy díjat nyerhet.

Megszökött a Boleszny elleni rablótámadás egyik tettese.

Meglazította bilincseit és megugrott a becskerei kórházából.

Becskekerek, ápr. 30.

Vakmerő és csodálatos módon szökött meg az éjjel a becskerei kórházából egy rab, akit súlyos betegen hoztak be, a helybeli ügyészségi fogházból. A szökevény Petrovics Sándor elektrotechnikus, a Boleszny Antal vaskereskedő ellen intézett rablótámadás egyik tettese.

Petrovityot április hó elején vitték be az ügyészségi fogházból a becskerei kórházba, mivel előrehaladott tüdőbetegséget állapítottak meg rajta, ami feltétlenül gondos ápolást és rendszeres gyógykezelést igényelt. Nappal fogházor felügyelt a betegre, éjjel azonban magára

hagyták és biztonság órából az ágy széléhez láncolták.

Az éjjel tizenkét órakor, amikor az ápoló nővér a rendes körutját végezte és eljutott a belgyógyászati pavillonnak abba a szobájába, ahol Petrovityot ápolták, meglepetve vette észre, hogy a fogolynek hült helye van. A bilincsek ott lógtak az ágy szélére erősítve, Petrovitynak azonban hirtelen sem volt.

A fogoly az éjszaka folyamán meglazította a bilincseit és a jó alkalmat felhasználva, megszökött.

Felkutatására nagyarányu nyomozást indítottak, amely eddig nem járt eredménnyel.

Elítéltek egy vrsaci volt rendőrtisztviselőt.

Felmentették Miók Györgyét, a cukorgyári rablógyilkos édesapját.

Becskekerek, ápr. 30.

A becskerei törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt Paunovity Tihamér volt vrsaci rendőrtisztviselő bűnyűjét tárgyalta. Paunovity 1922-ben a Vrsac—Becskekerek között közlekedő vonaton több kártározó kereskedőtől egy csendőr segítségével elkobozta a kártyapénzt, 226 dinárt és amikor a csendőr a lefogalt pénz átadását kérte, kiugrott a robogó vonatból. A lopással vádolt volt rendőrtisztviselőt, aki két hét óta vizsgálati fogságban ül, a bíróság hét hónapi börtönrre ítélte. Mivel úgy az ügyész mint az elítélt megnyugodott a határozatban, az ítélet jogerőre emelkedett.

Miók Györgye écskai földműves bűnyűjének tárgyalását folytatták, akit mint ismeretes a cukorgyári kettősgyilkosságban bűnrészeséggel

vádoltak. A beidézett tanuk vallomásaival a tanács tisztázottnak vette a még homályos részleteket és megállapította, hogy bűnrészeség esete nem forog fenn. A bíróság Mihajlovity Jovan dr. védbeszéde után felmentő ítéletet hozott, amibe az ügyész is megnyugodott.

A büntetőtanács ma délelőtt hirdette ki Berger Kristóf mariolanai foglalkozás nélküli egyén felett, — aki a múlt év tavaszán a Szokolszki parton betört Wattay Miklós és Zalán Aranka, valamint a Princeze Jelene parton Miskovics Cseda lakásába — a fellebbviteli bíróság ítéletét. A tábla Berger Kristóf két és fél évi fegyházról szóló büntetését jóváhagyta. Ugyanugy megerősítette Saju Mihály beodrai cigány büntetését, akit hatórészes lopásért két és fél esztendei fegyházra ítélték el.

Nyilatkozat. Félreértések elkerülése végett szükségesnek tartom kijelenteni, hogy a szubotica „Hirlap”-nak megindulása óta én vagyok a becskerei tudósítója. Négy éves összeköttetésem ideje alatt voltak ugyan nem újságíró alkalmi tudósító tagjai a „Hirlap”-nak, — amilyenek minden lapnál bőségesen akadnak, — közöttük az egyik szubotica lap által említett magántisztviselő is, ezek azonban csak ambícióból dolgozó emberek, akik nem voltak rendes munkatársai a lapnak. Kelemen János.

Az új adóreform címén a Bánát egyik legkiválóbb szakembere behatóan foglalkozik a kormány adótervezetével, annak kritikájával és egy új adóreformtervezet mellett tör lándzsát, ugy hogy olvasóink, a kik e cikkeket olvassák és megőrzik, tisztában lesznek a kormány új adótervezetével még részleteiben is és meg fognak ismerni egy olyan adótervezetet, amely nagyban eltér ugyan a kormány tervezetétől, de legalább olyan pénzügyi állapotot teremtené, amely az állam és a közönség érdekeinek teljesen megfelelő és konszolidált állapotokat létesítene.

* Villamos világítási berendezéseket, átszereléseket a legújabb szabályok szerint, legelőnyösebben készít „Globus” villamosági és mechanikai vállalat, Becskerek, Alekszandrova (Fő) utca. Költségvetés díjmentes.

* **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy hentesáru üzleteinket ezentúl vasárnap délután zárva tartjuk, miért is kérjük a t. vevőközönséget, hogy szükségletüket sziveskedjenek vasárnap délelőtt folyamán beszerezni. Tisztelettel a Mészárosok és Hentesek Szövetsége.

* **Felülmulhatatlan** gyógyszer mindennemű reuma ellen. A borzasztó világháború után népünk igen sokat szenved reumától és sokan nem tudják, hogy ezen betegség gyorsan és könnyen gyógyítható a dr. Iván Rahlejev-féle Radio-Balsamica-val. Még Oroszországban dr. Rahlejev idejét arra szentelte, hogy ezen betegség elleni hathatós gyógyszert feltalálja, ami sok év után sikerült is. Két év előtt Szlovéniában kísérletezett ezen gyógyszerrel dr. Rahlejev és rendkívüli eredményeket ért el, úgy hogy ma gyógyszere, mint a reuma elleni gyógyszer, a legjobb és a legbiztosabb Fzt igazolják tanárok és orvosok, valamint a kigyógyultak köszönőlevelei is. A Radio-Balsamica gyorsan hat és semmiféle nyomot nem hagy a bőrön s a szívre sincsen káros hatással. Két-három üveg Radio-Balsamicával a legidültebb reuma is kigyógyítható. Ezen gyógyszer dr. Rahlejev Radio-Balsamica laboratóriumában, Beograd Koszovszka u. 43 sz. alatt lesz előállítva s ugyanott kapható is.

* **Szenzáció a Balkán Bioskopban** pénteken és szombaton: A bridge-porti fenevadak. A legizgalmasabb amerikai nagy kalandortörténet 2 részben. Mivel csak nagy áldozatok árán tudtuk e filmet megszerezni 1—1 napra, pénteken az I. rész, szombaton a II. rész. Vakmerő bravurok, hajmeresztő artistamutatóványok, szédületes trükkök Minden eddigi kalandortörténetet felülmúl. Legelképzelhetlenebb bonyodalmak, meglepő fordulatok kergetik egymást. Oly mesés meglepetések, amiket eddig keveset mutattak be.

Járvány esetén kézműsáshoz feltétlenül használandó

* Jön! Világláger Buster Keaton: A három korszak.

Az új adóreform.

II.

Általánosságban még meg akarom említeni, hogy a hivatalos adótervezet a magyar 1909. évi VI., VII., VIII., az 1916. évi XXVI. és XXXIV. t.-c. és a 127000/1916. és 142000/916 számú pénzügyminiszteri rendeletek főbb intézkedéseit akarja a mi törvénykönyvünkbe átvenni, természetesen a mi speciális viszonyainkra való tekintettel, egyes módosításokkal és bővítésekkel. Mielőtt még az egyes adónemekre áttérnék, foglalkoznom kell a minden egyes adónemnél a törvénytervezetben kontemplált panaszjoggal. Az adóköteles félnek meg van adva a panaszjoga, csak hogy a panasznak nincs felfüggesztő hatálya (125. §), az adókövetési határozat a panaszra való tekintet nélkül végrehajtható. Ezzel illuzióriussá válik a panaszjog, mert ha — amint ez ma szokás — hosszú évek után kapok panaszomra elintézt, akkor egy esetleg igazságtalan, törvénytelen adókövetés már régen tönkretett, mert a kivetett adót meg kellett fizetnem és ha a másodfoku határozat fel is ment engem az adófizetés alól, vagy azt mérsékli, az amnesztia rendelet már elkészt, engem már nem lehet talpra állítani. Hogy úgy az állam, mint az adózó fél érdekei kelően megóvassanak, különösen akkor, amikor adókövető-bizottságok állapítják meg az adót, minden panasznak halasztó hatályt kellene adni, az államnak pedig gondoskodnia kellene arról, hogy minden panasz legkésőbb 3 hónap alatt elintézt nyerjen, így az adózó érdeke is meg volna óva és az állam is idején hozzájutna jogos követeléséhez. Ha modern adóreformot akarunk, akkor a panasz halasztó hatályát feltétlenül be kell cikkelyezni a törvénybe, mert e nélkül nem végzünk komoly és teljes munkát.

Áttérve most már az egyes adónemekre:

Földadót

fizet minden föld, amely megműveltetik, vagy megművelhető.

Fel van mentve ezen adó fizetése alól:

1. idegen államok tulajdonát képező földterületek, amelyeken a követségek vagy konzulátusok háza-

A Komédiában

A legközelebbi előadás szombaton, vasárnap lesz.

vannak felépítve, viszonyosság esetén;

2. templomtelkek és nyilvános temetők;

3. mindazon földterületek, amelyek iskolai, tanulmányi vagy jótékony célokat szolgálnak;

4. szőlő- és gyümölcsfalánta kertek, melyek iskolai célokat szolgálnak;

5. nyilvános utak, utcák és terek;

6. csatornák;

7. árvízvédelem céljaira szolgáló csatornák, föltések, gátak stb.;

8. patakok, folyók, tavak és mocsarak, ha védelmet nem hajtának;

9. házak melletti földterületek és mólók 500 négyzetméterig.

Ideiglenesen fel vannak mentve a földadó fizetése alól:

1. a törvény életbelépte idején hasznavehetetlen és rendkívüli költségekkel használhatóvá tett földterületek 15 évig;

2. szőlőterületek, amelyek immunis szőlőtőkékkel beültetettek, tekintet nélkül arra, hogy volt-e az illető területen szőlő vagy sem, továbbá a filokszera által elpusztított szőlők helyébe ültetett szőlők 10 évig; elpusztult és később újból beültetett szőlők, vagy homokos talajba ültetett szőlők, melyek filokszera-mentesek, 6 évig;

3. telepések földje;

4. elemi csapások által megsemmisített erdők, több évre, a kár mérvéhez képest speciális törvények alapján;

5. magánszemélyek által az erdőhatóságok utmutatásai alapján beerdősített földterületek 10 évig és községek által beerdősített földterületek husz évig, ha pedig oly földterületeken emeltek, amelyek más művelési ágra alkalmatlanok, mindkét fenti esetben az adómentesség egészen 40 évig is meghosszabbítható a beerdősítés nehézségeire és költségeire való tekintettel;

6. árterületen fekvő kat. t. jöv. nélküli terméketlen földterületek, ha csatornázás, vagy más uton ármentesíttetnek és termőföldterületekké átalakíttatnak, 15 évig, amely időközben, ha elemi csapások által károsul a földterület, vagy ilyen veszélynek ki van téve és nagy költségekkel ettől meg lesz védve, a reáfordított költségek nagysága szerint 5, 10 vagy 15 évvel meghosszabbítható;

7. mesterséges uton kiszáritott, árterben fekvő területek, a kiszáritás után még 15 évig azon kat. t. jöv. után fogják fizetni az adót, amely után a kiszáritás előtt fizették.

A földadó alapja: a kataszteri tiszta jövedelem.

Ennek kiszámítása szempontjából a földeket művelési ágak szerint 7 osztályba sorozzák.

A kataszteri tiszta jövedelem azokban az országrészekben, ahol a kataszter már megvan, felemeltetik az 1919-1923. évi átlagos tiszta földjévedelem nivójára. Azokban az országrészekben, ahol a föld katasz-

teri értéke szolgált eddig a földadó kivétel alapjául, ott ez a kataszteri érték kataszteri tiszta jövedelemmé változtatandó át fenti alapon, ott ahol pedig egyáltalán még nincsenek kataszteri munkálatok, ott addig, míg a kataszter el nem készül, a kataszteri tiszta jövedelem minden művelési ág részére, a többi országrészekben kiszámított kataszteri tiszta jövedelem arányában ideiglenesen lesz megállapítva.

A kataszteri munkálatok végzésére egy külön bizottság lesz kiküldve Beograd székhellyel, amely bizottság 16 tagból áll és pedig 8 tag és ugyanannyi póttag az országgyűlési képviselők sorából kerül ki és 2-2 tag a föld-, erdő-, kataszteri- és pénzügyi szakemberek sorából. A képviselőket és helyetteseiket a képviselőház választja és pedig a különböző országrészek mindegyikéből 2-2 tagot és póttagot. Ennek a bizottságnak a mandátuma a munkálatok végleges befejezéséig, vagyis 1935. évi január 1-ig tart.

Ezen bizottság működését a következő sorrendben kezdi meg:

1. Szlovénia és Dalmácia;
2. Horvát-Szlavonország és Bácska, Bánát és Baranya;
3. Bosznia és Hercegovina;
4. Északi Szerbia;
5. Déli Szerbia és Crnagora

Amíg az új kataszter el nem készül, a régi kataszteri törvények maradnak érvényben. Az ezen bizottság költségeinek fedezésére a budgetben 10.000.000 dinár rendkívüli hitel állíttatik be. n. t.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felelő: **JUHÁSZ FERENC.**

HALESTÉLY A „CLUB“-KÁVÉHÁZBAN.

Május 2-án, szombaton este 8 órakor halpaprikás turócsuszával, jó kuduricai borral és zenével, ahol a n. é. közönséget szívesen látja 886

MAYER JÁNOS „Club“-kávéház- és borpince tulajdonos.

Ljubisa Pichert

Velikibecskerek.

Mindennemű aszfaltmunkálatokat Velikibecskerekben és környékén ::

gyári áron vállal.

Május 3-án, vasárnap délután 2 órakor lesz a

VINOGRÁD-VENDÉGLŐ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA.

Katonazenekar-hangverseny este nyolc óráig, utána cigányzene. Kedvezőtlen időjárás esetén május hó 10-ikén lesz a megnyitás. Jó hideg és meleg ételekről, kitűnő italokról gondoskodik **MARKOV SZTEVÁN.** 888

888 Tisztviselő özvegye,

ki a törvényszék közelében lakik, kizárólag jobb uriembereknek,

mérsékelt díjazás mellett étkezést

ad (ebéd és vacsora), házon kívül is. — Közelebbit: Bajza u. 2. sz. a.

Zongora

rövid, fekete, kereszt-huros, jutányos áron eladó.

Petrogradszka (Melencei) utca 37.

Eladó Egy kéthengeres benzomotor, 90 mm furat, 110 mm löket, egy menetváltó, csolnakba való, egy benzomotor 6-8 HP., vasállványu kocsi szerelve, magánjáró (láncos), hasító baltával és körüfésszel, esetleg a motor egyedül is eladó. Különböző szíjtárcsák, 2 erős ventilátor, 1 köszőrülógép. Bővebbet: **REGAUER MIHÁLY.** nál Szokolszki kej 14. sz. — 884

Jó állapotban levő

veranda üvegfalak

ajtóval együtt olcsón eladók

Ljubljanszka (Petrovics) utca 12. sz. a. 887

Braća Komlós

Velikibecskerek

Telefon 135.

Ajánlaktárról teljesen új, normális

kölcsönzések, zsákkötöző zsinogot,

Sisal-manillát,

olajat, petróleumot, benzint,

angol gépszijat napiáron.

A „ŠUMADIJA“

beográdi biztosítótársaság

vezérképviselője

Ljubiša Pichert, Velikibecskerek

(Lukity-féle szappangyár). 841

„Rusanda“

Melence (Bánát.)

Megnyilik május hó 15-én.

Gyógyfürdő: hatása kitűnő csusz, izületi lobbok, kösvény és az ezekből eredő szivbajok, mindennemű izzadmány (mellhártyalob, has-hártyalob, női nemi bántalmak) továbbá esontuberkulózis, mirigydaganatok (scrofulosis), hűdések, idegbajok és a fertőző betegségek után fellépő komplikációk eseteiben.

Gyógyeszközök: Iszap-, lég- és napfürdők, pakolások, massage és villamoskezelés.

A gyógyfürdő villái szépen rendezett és meg-bővített parkban állanak. - Naponkint cigányzene. - Gyógyterem, zongora. - Nyitva május 15 től négy hónapig át. - Felvilágosítással készségesen szolgál az Igazgatóság.

Különbejáratu butorozott szoba

közel a főtérhez, teljes ellátással vagy anélkül

kiadó május i-ére. Cim a kiadóhivatalban. 881

Jól főzni **gazdaasszonyt** keresek, tudó idősebb aki a német nyelvet is bírja, plébánia részére. — Egyben egy 45 **motorcsónak** löerejű, ujonnan épített kis csónakkal együtt, 8 személy részére teljesen berendezve, azonnal eladó. 880 Bővebbet: **Piking Jakab** ügynöknél.

CANADIAN PACIFIC

Kanadába és az

Egyesült - Államokba

a legújabb **EXPRESSZ** hajójáratral

3-szor hetenként

Cherbourgól, Antwerpenből, Hamburgból és Liverpoolból.

Az utazásra, valamint a viteidjakra vonatkozólag mindennemű felvilágosítást és a földműveléssel foglalkozóknak

a kanadai farmokon

leendő elhelyezése tekintetében pontos felvilágosítást ad díjmentesen 803

CANADIAN PACIFIC

Beograd, Wilsonov trg 107 Zágreb, Petrinjska-ulica 40